

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 8.11.2024

Sayı: 413

10/2022

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Etkisinin En Ağır Hissedildiği Hatay'da Sanayi Sektöründe Yaşanan Sorunlarının Tespit Edilmesi, Hatay'ın Hızla Ayağa Kaldırılması için Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri Uyarınca Meclis Araştırması Açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye yüzölçümünün yüzde 14 'ünü oluşturan 11 ilimizi doğrudan, 7 ilimizi de dolaylı olarak etkileyerek 18 ilimizde hasara neden olan 6 ve 20 Şubat depremleri özellikle Hatay ilimizde sosyal ve ekonomik hayatı adeta felç etmiştir. Yaşanan bu afete ilişkin can ve mal kaybı ile ekonomik kayıtlara ait göstergelerde tek başına Hatay ilimizde yaşanan kayıp neredeyse diğer 10 ilimizdeki toplam kayıp kadardır. Deprem anında yaşanan can ve mal kayıplarının yanı sıra şehirleri ilimizde ekonomik ve sosyal hayatta orta ve uzun vadede çok önemli kayıplara neden olan afet, Hatay ilimizde tarım, sanayi ve hizmetler sektörleriyle kentsel ve sosyal altyapı tesislerinde büyük yıkımlara neden olmuştur.

Mart 2023 yılı itibarıyla Hatay'da, Aralık 2022'ye kıyasla iş gücünde en büyük düşüşün yaşandığı illerin başında Hatay gelmektedir. Hatay'da 2022 yılına göre iş gücünde yüzde 49 oranında düşüş yaşanmıştır. Yine kadın iş gücündeki daralma yüzde 56,6 ile en yüksek oranda Hatay'da görülmüş, böylece kadın istihdamının en olumsuz etkilendiği il de Hatay olmuştur.

Deprem dolayısıyla deprem illerinden göç etmek zorunda kalan veya işinden olan işçi sayısı yaklaşık 1,5 milyon iken oransal olarak bu kaybı en çok yaşayan il Hatay'dır.

Depremi ekonomik zararı üzerine çeşitli kurum ve kuruluşlarca yapılan araştırmalara göre, depremde kısa vadeli ilk şokun etkisiyle Hatay başta olmak üzere bölgedeki Kahramanmaraş ve Osmaniye de dahil olmak üzere üç ilde yüzde 48'lik ekonomik çıktı kaybı oluşmuştur. Kısaca bölgenin ekonomik faaliyetlerinde oluşan zarar bir önceki yıla oranla yarı yarıya azalmıştır.

Deprem nedeniyle yaşanan kayıplar ve nitelikli elemanların Hatay'ı terk etmesinin yanı sıra kalan işgücünün inşaat sektörüne kaymasıyla birlikte var olan işgücü problemleri daha da artmıştır. Hatay'daki barınma sorunu nedeniyle şehre dışarıdan da nitelikli eleman gelmediği ve gelmeyi kabul edenlerin de yüksek ücretler talep ettiği ekonomisi çöken bir ilde de bu maliyetleri karşılamamanın mümkün olmadığı altı çizilecek başka bir gerçektir.

Hatay'da deprem sonrası özellikle sanayi sektöründe üretim başta olmak üzere satış, pazarlama ve lojistiğe kadar birbirine sıkı bağlarla bağlı her sektörde her adımda ağır aksaklıklar yaşanmaya başlamıştır.

Hatay'da 6 Şubat 2023 sonrasında sanayi sektörü ortaya çıkan altyapı sorunlarıyla başa çıkamamaktadır. Yıkılan sanayi siteleri ve işletmelerin çoğu yeniden kurulamamıştır. Coğrafi ve fiziki koşullardan dolayı yeni sanayi sitelerinin kuruluşu için çıkarılan bürokratik engeller ve maliyet yüksekliği bahanesi depremin üzerinden 21 ay geçmesine rağmen Hatay'ın sanayisinin üzerine ölü toprağı serilmesine neden olmuştur.

Hatay'da deprem öncesi birbirini tamamlayıcı ürünler yapan ve sanayi sektörü için büyük önem taşıyan mobilyacılık, dericilik, döşemecilik vb. iş kollarının üretim yerlerinin bulunduğu alanlar yıkılmış, makine ve teçhizatları zarar görmüştür.

Deprem öncesi Hatay için vazgeçilmez iş kollarından biri olan ayakkabıcılar en çok zararı görenlerden bir tanesiydi. Ayakkabıcılar için kredi, makine, tesisat anlamında gerekli destek sağlanmaya çalışılsa da, sanayileşmeye yönelik adımlar atılmaması ve Hatay'da mobilyacılık, dericilik ve diğer iş kolları gibi bu işletmelerin atölye bazında sıkıştırılması Hatay'ın ekonomisinin uzun bir süre daha ayağa kalkamayacağını göstergesidir.

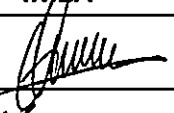
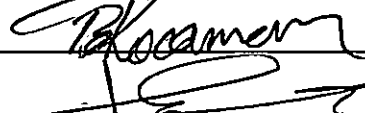
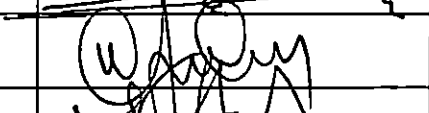
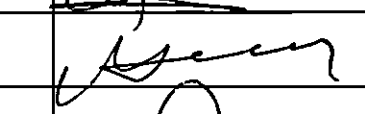
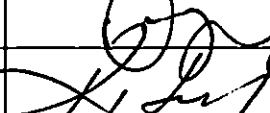
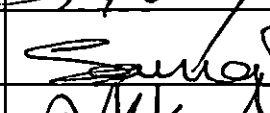
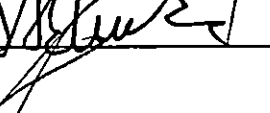
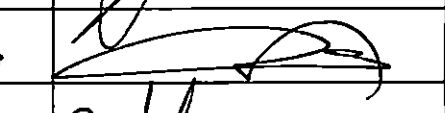
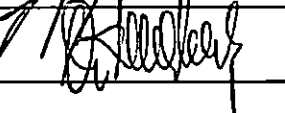
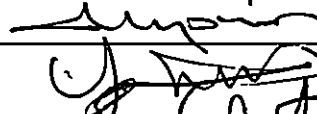
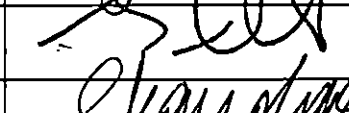
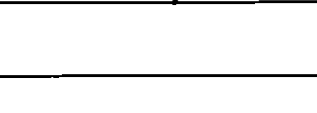
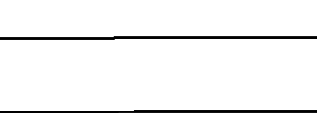
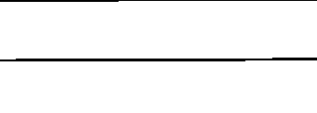
2023 Şubat depremi sonrası Hatay'la aynı kaderi yaşayan ancak Hatay kadar ağır hasar almayan bazı illerde sanayi siteleri kuruluşuna hız verilirken, ekonomisi, barınma alanları, altyapısı, sanayisi, üretime dayalı iş yerleri çökmüş Hatay'da maliyet yüksekliliği nedeniyle yatırım yapılmaması, etüt değerlendirmemelerinin hala tamamlanamaması kabul edilebilir bir durum değildir.

Hatay'ın deprem sonrası yeniden inşası için yapılacak planlamada; birden çok sektörün bir arada olacağı organize sanayi bölgesinin oluşturulmasının iş birlikteliklerini arttıracığı ve sektöre, bilgi, teknik destek, sermaye ve pazarlama gibi alanlarda katkı sunmasına öncelik verilmesi gerekirken, hala zemin etüdü ve maliyet bahaneleri sunulmaktadır.

İktidar "Hatay'ı cazibe merkezi yapacağız" söylemine rağmen, Hatay'ın ekonomisine ilişkin palyatif tedbirlerle sorunu geçiştirmeye çalışmakta ve ili kaderine terk etmektedir.

Bu nedenlerle, Hatay'ın deprem sonrası sanayi sektöründe yaşadığı sorunların araştırılması ve çözüm önerilerinin ortaya konulması adına bir Meclis araştırılması açılmasını ivedilikle arz ve teklif ediyoruz.

MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGESİ İMZA CETVELİ

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
1	Mehmet Mustafa GÜRBAN	Gaziantep	
2	Burhanettin Kocamaz	Mersin	
3	Selâuk Türkoğlu	Bursa	
4	Haluk Sefa Oğur	Afyonkarahisar	
5	Turan Yaldr	Aksaray Trabzon	
6	Lutfi Türkkan	Kocaeli	
7	Mehmet Akalen	Edirne	
8	Yasın ÖZTÜRK	Denizli	
9	Zihvan U2	Gaziantep	
10	Senol Sunat	Manisa	
11	Burak Akburaç	İstanbul	
12	Uğur Poyraz	Antalya	
13	Selcan Paşacı	Tekirdağ	
14	Ayşe Türker Top	Adana	
15	Hasan Tohtas	Bursa	
16	Ömer Karakap	Aydın	
17	Hürmet KIRKPINAR	İzmir	
18	Yavuz AYDIN	TRABZON	
19	Erhan USTA	Samsun	
20	Lütfullah KAYAR	Yozgat	
21			
22			
23			
24			
25			